

MUISTIO

Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuusneuvottelukunnan kokous 02/2026

Paikka: Kaupunginhallituksen istuntosali

Aika: to 16.4.2026 klo 16:30 – 18:54

Paikalla:

Luottamushenkilöjäsenet:

Vini Venetvaara, Vihr. (kokouksen pj.)

Touko Apajalahti, Vihr.

Taslina Zaman, Kok.

Jim Koskinen, Kok.

Christa Pessi, SDP

Salla Viitanen, Vas.

Ahmad Hosseini, Vas.

Järjestöjäsenet:

Verna Finström, Sateenkaariperheet ry

Oona Foster, Naisjärjestöjen keskusliitto

Jenni Tuominen, Monika-Naiset liitto ry

Tomi Timperi, Miesjärjestöjen keskusliitto

Tuula Blomerus, Romano Missio

Mahmoud Hassan, Vammaisfoorumi / Vammaisten maahanmuuttajien tukikeskus Hilma

Pysyväisluonteiset asiantuntijat:

Pirkko Excell, erityissuunnittelija, sosiaali-, terveys- ja pelastustoimiala

Mirka Järvinen, kehittämisspäällikkö, kaupunkiympäristön toimiala

Hilla Aaltio, asiantuntija, kaupunginkanslia

Tiina Larva, kehittämisasiantuntija, kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala

Hanna-Maija Rämä, pedagoginen asiantuntija, kasvatuksen ja koulutuksen toimiala

Titta Reunanen, kumppanuuspäällikkö, kaupunginkanslia

Tuija Mustajärvi, asiantuntija, kaupunginkanslia, sihteeri

Hanna Ruohonen, asiantuntija, kaupunginkanslia, sihteeri

16.4.2026

MUISTIO

1. Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 16:30.

2. Osallistujien toteaminen ja esityslistan hyväksyminen

Käytiin läpi läsnäolijat nimilistauksen mukaan. Esityslista hyväksyttiin.

3. Helsingin kaupungin monikielisen viestinnän linjaukset – kehitystyö ja toimialojen nostot

Esittelijä: Niina Ahola

Keskeiset sisällöt:

- Monikielisen viestinnän tarve kasvaa kaupungin kielten moninaistuessa; omakielinen viestintä lisää osallisuuden ja yhteenkuuluvuuden kokemusta.
- Kaupungin yleisimpiä kieliä (vuoden 2024 lopussa) esiteltiin; ukrainankielisten määrä on kasvanut viime vuosina.
- Monikielistä viestintää kehitettiin hankkeessa 2023–2024; työ jatkuu hankkeen jälkeen.
- Kaupunkistrategiassa sekä viestinnän ohjeissa korostuvat monikielisyys, selkeäkielisyys ja ymmärrettävyys; pääkielet suomi, ruotsi, englanti, ja muiden kielten valinnassa harkinta palvelukohtaisesti.
- InfoFinlandin ylläpito siirtyi vuoden 2026 alussa valtiolle (KEHA-keskus/TEM-hallinnonala); kaupunki linkittää palveluun jatkossa, mutta ei enää muokkaa sisältöjä entiseen tapaan.
- Viestintätarpeiden kartoitus (5 kieltä: arabia, somali, ukraina, venäjä, viro) ja pilotit: käyttöön jäi mm. neljä kertaa vuodessa ilmestyvä monikielinen uutiskirje, monikieliset etusivut, kielikohdennettu some-mainonta ja kampanjat.
- Toimialojen esimerkkejä:
 - Kasko: palkattu monikielisiä ohjaajia (lukumäärä n. 32 henkilöä).
 - Kulttuuri- ja vapaa-aika: arabian-, somalin- ja venäjänkielisiä viestintäsuunnittelijoita.
 - Kaupunkiympäristö: "Kestävät arjen valinnat" – viestintää 9 kielellä, monikielistä neuvontaa ja työpajoja.
 - Sotepe: monikielisen viestinnän kartoitusta ja sisällön tuotantoa.
- Selkeä kieli vs. selkokieli: kaupunki sitoutuu selkeäkielisyyteen; selkokielistä sisältöä tuotetaan "Helsinki selkokielellä" -kokonaisuuteen (sivustolle uudistus tulossa).
- Viittomakielinen viestintä: lakisääteinen velvoite; "Helsinki viittomakielellä" -kokonaisuus päivittymässä (julkaisu alkukesällä).

Keskustelu:

- Kotoutumisen alkuvaiheessa oman kielisen tiedon ja neuvonnan merkitys korostuu; Helsinki-infon monikielinen neuvonta keskeinen palvelu.

16.4.2026

MUISTIO

- Toivottiin proaktiivista reagoitua uusiin kielitarpeisiin.
- Viestinnän löydettävyyttä verkkosivuilla tunnustettiin haasteeksi.
- Tekoäly-/käännöstyökalujen hyödyntämistä pohdittiin: kaupunki painotti luottamusta ja käännöslaadun vaihtelua kieliparien välillä; mahdollisia kokeiluja tulevaisuudessa.
- Tulkkauspalveluista todettiin, että tulkkausta tarjotaan monissa palveluissa ja siitä viestitään mm. oppaissa; henkilökohtaisen neuvonnan tarve korostui.

4. Helsingin kaupungin yhteistyö maahanmuuttajajärjestöjen ja uskonnollisten yhteisöjen kanssa

Esittelijä: Julia Saarholm

Keskeiset sisällöt:

- Kartoitus yhteistyöstä tehtiin toimialojen kanssa alkuvuonna 2026.
- Yhteistyömuotoja: avustukset, tilat, kumppanuussopimukset, tapahtumat/verkostot/työryhmät, asiakasohjaus molempiin suuntiin.
- Uskonnollisten yhteisöjen kanssa kaupunkitasoinen yhteistyö on uudempi; syksyllä järjestetty "kaupungin palvelut & uskonnollisten yhteisöjen edustajat" -tilaisuus mainittiin onnistuneena kokeiluna.
- Taustaksi viitattiin aiempiin selvityksiin (mm. 2021 kotouttava järjestöyhteistyö), joissa nousi esiin toiveita mm. viestinnän lisäämisestä, yhteistyörakenteiden kehittämisestä ja pitkäjänteisyyden haasteista projektirahoituksessa.
- Esimerkkejä 2026: Helsinki-infon "neuvotaan"-verkosto, kanslian hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen avustukset, stadiluotsit ja OmaStadi-yhteistyö, Stadin Safka -verkosto, työllisyyspalvelujen kumppanuudet, toimialojen avustukset ja jalkautumiset eri yhteisöihin.

Keskustelu:

- Yhteistyötä laajasti myös Kuvan perus- ja hanketyössä.
- Kysyttiin hallituksen järjestöleikkausten vaikutuksista ja pitkäjänteisen rahoituksen haasteista; todettiin, että avustukset ovat pääosin vuosittaisia ja ennakkointia on toivottu mm. skenaariotyöskentelyn avulla.

5. Perussuomalaisten ryhmäaloite: pään/kasvot peittävien asusteiden (huivien) kieltäminen Helsingin kouluissa ja oppilaitoksissa

Alustus: Hanna-Maija Rämä (Kasko), valmistelussa mukana myös kotoutumisen asiantuntija sekä HR-edustus; kartoitus käynnissä kaikista Kaskon palveluista.

- Neuvottelukunnan omaan kyselyyn tullut neljä vastausta. Käytiin vastaukset läpi.

Keskeiset nostot alustuksesta:

16.4.2026

MUISTIO

- Kartoituksen perusteella “ongelmallisia tilanteita” ei ole tunnistettu; yksittäiset tilanteet on kyetty ratkaisemaan keskusteluihin.
- Aloitteen sanamuoto nähtiin epäselvänä (otsikko vs. sisältö; mahdolliset vaikutukset myös henkilöstöön ja muihin päähineisiin).
- Kasko ei valmistelee kieltoa; turvallisuuteen liittyvät pukeutumisohjeet huomioidaan (esim. opetustilanteiden työturvallisuus).
- Opetushallitukselta saatu tieto: ei valmistelee kieltoa; OKM:n mahdollisia linjauksia odotetaan. Yhdenvertaisuusvaltuutetulta pyydetty kannanotto (vastaus saadaan myöhemmin).

Keskustelu:

- Laajasti todettiin, ettei kieltoa pidetä perusteltuna, koska ongelmaa ei ole tunnistettu; tapauskohtainen puuttuminen nähtiin ensisijaisena.
- Nostettiin esiin yhdenvertaisuus- ja syrjintäriskit (mm. välillinen syrjintä, oikeasuhtaisuus, hyväksyttävät tavoitteet), sekä EU-oikeuskäytännön reunaehdot yleisellä tasolla.
- Korostettiin kuulemisen tarvetta (mm. nuoret ja erityisesti ne nuoret, joita aloite koskisi).
- Todettiin aloitteen kohdistuvan merkittävästi yhteen uskontoryhmään (muslimit) sekä erityisen paljon naisiin ja tyttöihin, jonka todettiin olevan erityisen haitallista.
- Huomioitiin myös terveyssyyt ja muut kuin uskonto (esim. hoitojen aiheuttama hiustenlähtö) – laaja muotoilu voisi johtaa kohtuuttomiin seurauksiin.
- Todettiin, että henkilöstöä koskevat rajaukset eivät kuulu neuvottelukunnan toimivaltaan. Todettiin tärkeäksi, että työntekijäpuolta kuultaisiin asiassa.
- Aloite todettiin huonosti kirjoitetuksi ja monin osin ongelmalliseksi.
- Aloitetta ei kannattanut kukaan jäsenistä.

Toimenpiteet / aikataulu:

- Jäsenet voivat lähettää lisäkommentteja sähköpostilla sihteerille; toivottiin kommentteja mahdollisimman pian, ja todettiin lausunnon määräajaksi 30.5. sekä kommentointia viimeistään ennen työvaliokunnan kokousta 7.5.

6. Romaniyhteistyön tapaamisen yhteenveto**Esittely:** Hanna Ruohonen (yhteenveto) ja Tuula Blomerus (kommentit)**Keskeiset havainnot tapaamisesta:**

- Tapaamiseen osallistui noin 50 henkilöä, mukana romanijärjestöjä ja kaupungin edustajia; koettiin tärkeäksi.

16.4.2026

MUISTIO

- Palautetta antoi 22 osallistujaa. Palautteessa toivottiin vahvempaa johdon/päätäjätason läsnäoloa ja selkeämpää vastuunjakoa sekä mittarointia ("konkretiaa ja tekoja").
- Esille nousseita teemoja: palveluihin ohjautuminen ja luottamus, monikanavainen viestintä (ei pelkkä digi), koulutus- ja työpolut (nivelevaiheet, harjoittelupaikat), syrjintä ja asenteet, koulutustarve esihenkilöille/opettajille, romaniyhteisön oma ääni/roolimallit, järjestö- ja kokemusasiantuntijuuden merkitys.
- Ehdotuksia jatkotyöhön: yhteistyön rakenteet, yhteyshenkilöverkosto toimialoille, näkyvyyden ja viestinnän parantaminen, sekä mahdolliset kohdennetut toimenpiteet (esim. opinto-ohjauksen kehittäminen/"kehittäjäopot" -ajatus).

Jatkotoimet:

- Asiaa käsitellään "syvemmin" toukokuun kokouksessa; päätöksiä ja tarkempia askelmerkkejä ehdotettiin tehtäväksi vasta silloin.
- Ehdotettiin mahdollisuutta tehdä neuvottelukunnan oma kannanotto/lausunto jostakin konkreettisesta romaniyhteistyön toimenpiteestä.

7. Muut asiat

7.1 Päihdestrategiatyöpajat

- Neuvottelukunnasta osallistuttiin (Oona Foster ja Vini Venetvaara) päihdestrategian valmistelua tukeviin työpajoihin; keskusteluissa nousivat mm. stigma, palvelupolkujen sujuvuus, moniammatillisuus, nuorten matalan kynnyksen tuki ja sukupuolisensitiivisten palvelujen tarve.

7.2 Jäsenmuutos/edustajamuutos

- Naisjärjestöjen Keskusliiton edustaja Oona Fosterin tilalle tulee toukokuusta alkaen Aija Salo.

7.3 Palveluiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma

- Kaupunginhallituksen helmikuussa hyväksymä suunnitelma on julkaistu (suomi/ruotsi/englanti) sekä selkomukautettu tiivistelmä on tulossa; mahdollisia muita kieliversioita tiivistelmästä pohditaan.
- Suunnitelmakaudella 2026–2029 kaupunkitiedon kanssa toteutetaan laadullinen tutkimus sukupuolivähemmistöjen tilanteesta Helsingissä; yhteistyössä hyödynnetään myös järjestöasiantuntemusta.

7.4 Syksyn yhteinen työpaja (neuvostot & neuvottelukunnat)

- Suunnitteilla yhteinen työpaja, jossa työstetään lähisuhdeväkivallan toimintasuunnitelmaa, ehkäisevän päihdetyön ohjelmaa ja vapaaehtoistoiminnan suunnitelmaa yhdessä vanhus- ja vammaisneuvostojen sekä nuorisoneuvoston kanssa.

7.5 Helsinki Pride -viikko

16.4.2026

MUISTIO

- Kaupungintalon Tapahtumatorille to 25.6. suunnitteilla paneeli monimuotoisten perheiden kokemuksista kaupungin palveluista.

7.6 Tulevat esittelyt / toimeenpanon seuranta

- Toukokuusta alkaen kokouksissa seurataan palveluiden tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman toimeenpanoa ja kuullaan toimialojen esittelyjä (toukokuussa esittelyvuorossa Sotepe ja Kasko).

7.7 Lausuntojen seuranta

- Tullaan seuraamaan neuvottelukunnan lausuntojen vaikuttavuutta.

8. Seuraava kokous

Aika: 28.5.2026 klo 16:30

9. Kokouksen päättäminen

Kokous päätettiin klo 18:54.